

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо проходження практикуму
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»**

для здобувачів фахової передвищої освіти
2 року навчання
за освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія»
спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія
галузі знань 19 Архітектура та містобудування

**Схвалено методичною радою
ЗВО «Університет Короля Данила»
Протокол №1 від «26» серпня 2022 р.
Голова методичної ради**

Тетяна ЗУБ'ЯК

**Погоджено:
Директор Центру практичної підготовки
та працевлаштування
ЗВО «Університет Короля Данила»**

Людмила АНДРУСІВ

Методичні вказівки щодо проходження практикуму «Вступ до спеціальності» розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну.

Протокол № 1 від «25» серпня 2022 р.

Голова циклової комісії

Катерина Гусар

РОЗРОБНИК:

ГУСАР Катерина Дмитрівна – спеціаліст першої категорії циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Організація проведення практикуму	4
2. План проходження практикуму.....	4
3. Структура звіту практикуму.....	7
4. Індивідуальні завдання.....	7
5. Вимоги до звіту практикуму.....	8
6. Політика курсу й академічна доброчесність.....	9
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	10
ДОДАТКИ	11

ВСТУП

Практикум із дисципліни «Вступ до спеціальності» є обов'язковою складовою підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія» спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила» (далі – *Фаховий коледж*), що проводиться у 4 семестрі та на який передбачено 90 год (3 кредити ЄКТС).

Навчальна практика є наступним після практичних занять етапом, що забезпечує перехід від теоретичного навчання до професійної діяльності.

Порядок організації, проведення, підбиття підсумків та узагальнення результатів практичної підготовки здобувачів освіти у Фаховому коледжі визначає *«Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі ЗВО «Університет Короля Данила»»*.

Практикум із дисципліни «Вступ до спеціальності» складається з трьох етапів – підготовчого, етапу ознайомчого з особливостями діяльності будівельних організацій та підприємств, а також аналізу будівельних матеріалів, конструкцій та технологічних процесів у формі презентації.

Підготовча робота до практикуму передбачає опрацювання студентами літературних і нормативних матеріалів, їх ознайомлення зі особливостями роботи у будівельній галузі.

Важливою складовою практикуму є організація та проведення ознайомчих екскурсій у провідних підприємствах будівельної сфери та безпосередньо на будівельні майданчики.

Усе це сприяє формуванню наукового світогляду, розвитку творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів для вирішення практичних завдань, розвитку ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, знайомить на практиці зі специфікою технологічних процесів на будівельному майданчику, обов'язками фахівців сфери будівництва.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКУМУ

Практикум проводиться на базі Фахового коледжу.

Під час практикуму організуються екскурсії в найбільші будівельні компанії міста, які застосовують прогресивні новітні технології зведення будівель та споруд та безпосередньо на будівельні майданчики.

Із метою організації та забезпечення проходження студентами практикуму призначається керівник від Фахового коледжу.

2. ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКУМУ

Порядковість виконання завдань практикуму студентами-практикантами проходить згідно з наведеним планом.

№ з/п	Порядковість виконання	Кількість годин
1	До початку практикуму студенти на базі закладу освіти проходять інструктаж з охорони праці і попередження травматизму.	
2	Студенти ознайомлюються із програмою практикуму та отримують від керівника практикуму консультацію щодо проходження практикуму та вимог до оформлення звіту.	

3	Студенти разом із керівником практикуму відвідують ознайомчі екскурсії до кращих компаній будівельної галузі різних форм власності, які застосовують прогресивні технології зведення будівель і споруд.	
4	На практичних заняттях студенти під керівництвом керівника практикуму прослуховують інформаційні матеріали, оглядають відеоматеріали, презентації тощо, практично ознайомлюються з правилами виконання технологічних процесів у будівництві із метою отримання теоретичних знань із тем практикуму.	30
5	У ході виконання самостійних завдань студенти не обмежуються тільки рекомендованими джерелами інформації, що надані керівником практикуму, а здійснюють пошук в інформаційній мережі Internet. Мережа електронних засобів комунікації передбачає можливості вільного доступу до різноманітних інформаційних джерел і задоволення інформаційних потреб. Регулярне практичне застосування новітніх інформаційних технологій під час самостійної роботи не лише підвищить інтелектуальний рівень здобувача освіти, а й збагатить його професійні навички, допоможе в майбутньому краще адаптуватися до вимог сучасного ринку праці.	50
6	Студенти під час проходження практикуму виконують індивідуальні завдання у вигляді презентації Power Point. Індивідуальне завдання відображає аналіз відвіданих на екскурсіях у період проходження практикуму будівельних компаній, особливості проектування, конструювання та зведення будівель.	10
7	У повному обсязі студенти виконують усі завдання, передбачені програмою практикуму, та індивідуальне завдання з використанням програми Power Point.	
8	Після закінчення практикуму студенти зобов'язані подати керівнику практикуму звіт про проходження практикуму.	
Разом		90
Форма підсумкового контролю – диференційований залік		

3. СТРУКТУРА ЗВІТУ ПРАКТИКУМУ (ЗМІСТ)

Розділ 1. Особливості будівельної справи

Тема 1. Будівельний комплекс Івано-Франківська.

- Перелік будівельних компаній міста та області.
- Види робіт:
 - проектно-вишукувальні роботи;
 - будівельні роботи;
 - монтажні роботи;
 - пуско-налагоджувальні роботи;
 - ремонтно-будівельні роботи.

Тема 2. Ознайомлення з історією розвитку будівельної справи і архітектури.

- Стародавні зодчі, історичні етапи розвитку будівельної справи.
- Величні споруди:
- Великі піраміди.
- Китайська стіна.
- Досвід давньогрецького і римського будівництва.
- Концепція розвитку будівельної техніки.
- Сучасна будівельна справа.
- Інженерно-розрахункова функція інженера.
- Технологічне проектування.

Тема 3. Класифікація й основні вимоги до будівель та їх елементів.

- Поняття будівлі та споруди.
- Класифікація будівель.
- Житлові, громадські та промислові будівлі.
- Громадські будівлі різного призначення.
- Загальні відомості про конструктивні схеми та об'ємно-планувальні рішення будівель

Тема 4. Аналіз містобудівної ситуації міста.

- Містобудівні комплекси:
 - житлові квартали,
 - торговельно-розважальні,
 - адміністративно-ділові,
 - культурно-розважальні,
 - заклади освіти,
 - спортивні споруди,
 - готелі,
 - бізнесові будівлі,
 - промислові квартали,
 - транспортні комплекси.
- Схеми розташування станцій (вокзалів залізничних, автовокзалів) в населених пунктах.
- Вулична мережа.
- Транспортні розв'язки.

Тема 5. Будівельна справа в Івано-Франківську.

- Будівельні майданчики міста.
- Обов'язки майстра будівельника.
- Техніка безпеки на будівельному майданчику.
- Ознайомлення з роботою майстра-будівельника.

Розділ 2. Види будівельної діяльності

Тема 6. Ознайомлення з особливостями проведення інженерних вишукувань.

- Зміст інженерних вишукувань.
- Інженерно-геодезичні вишукування.
- Інженерно-геологічні вишукування.
- Інженерно-гідрометерологічні вишукування.
- Меліоративні, лісотехнічні, торфотехнічні вишукування.
- Інженерно-екологічні вишукування.

Тема 7. Ознайомлення з виробництвом будівельних матеріалів.

- Природні кам'яні матеріали.
- Керамічні вироби.
- Метали і металеві вироби.
- Матеріали і вироби з мінеральних розплавів.
- Органічні в'язучі речовини і матеріали виготовлені на їх основі.
- Мінеральні в'язучі речовини.
- Будівельні розчини.
- Бетони.
- Лісові матеріали.
- Будівельні пластмаси.
- Композиційні будівельні матеріали.

Тема 8. Ознайомлення з технологічними процесами будівництва.

- Основні виробничі процеси:
- Заготівельні процеси.
- Транспортні процеси.
- Підготовчі процеси.
- Земляні роботи.
- Монтажно-укладальні процеси.
- Опоряджувальні роботи.
- Правила зберігання та складування будівельних матеріалів на будівельному майданчику.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Студенти під час проходження практикуму виконують індивідуальні завдання у вигляді презентації. Індивідуальні завдання відображають аналіз відвіданих на екскурсіях у період проходження практикуму підприємств будівельної сфери чи будівельних майданчиків: особливості роботи майстра-будівельника, виробнича база будівництва, організація технологічних процесів будівництва, , доставка і складування будівельних матеріалів, виконання монтажних робіт.

Індивідуальні завдання видаються керівником практикуму від закладу фахової передвищої освіти перед початком практикуму та оформляється у форматі Microsoft Power Point, що презентується студентом під час захисту практикуму.

Індивідуальні завдання видаються студентам з метою набуття ними під час практикуму умінь та навичок самостійного опрацювання інформації, вирішення наукових та організаційних питань. Виконання студентами індивідуальних завдань активізує їх творче мислення, підвищує ініціативу, здатність самостійно аналізувати та робить проходження практикуму конкретнішим та цілеспрямованими.

Індивідуальні завдання носять навчально-дослідний характер. Їх зміст конкретизується і уточняється керівниками практикуму під час її проходження. Презентацію індивідуального завдання підготувати у форматі Microsoft Power Point до 20 слайдів. Ілюстративний матеріал повинен супроводжуватись короткою інформативною характеристикою.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПРАКТИКУМУ

Після закінчення терміну практикуму студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Звіт про проходження практикуму та індивідуальне завдання є основними документами, що свідчать про виконання студентом програми практикуму. Вони повинні мати чітку побудову та логічну послідовність.

Матеріали практикуму:

1) індивідуальне завдання видається для кожного студента керівником практикуму. Зміст індивідуального завдання повинен відповідати завданням освітнього процесу.

Індивідуальні завдання мають носити науково-дослідний характер. Їх зміст конкретизується і уточнюється керівниками практикуму під час його проходження. Індивідуальне завдання виконується у форматі Microsoft Power Point.

По закінченні практикуму індивідуальне завдання зі звітом повинно бути представлено керівнику практикуму.

Оформлений звіт та індивідуальне завдання студент повинен здати до циклової комісії на перевірку. Без виконаного звіту та індивідуального завдання практикум не зараховується.

2) звіт з проходження практикуму включає:

- титульні листи;
- зміст;
- текст (розділений на розділи згідно зі змістом);
- індивідуальне завдання;
- список використаних джерел.

Звіт із практикуму повинен оформлятися за вимогами, які установлює заклад фахової передвищої освіти.

Титульний аркуш є першим у звіті практикуму і заповнюється студентом відповідно до рекомендованого прикладу (Додаток А).

Зміст включає найменування всіх розділів і тем із вказівкою номерів сторінок, а також список використаних джерел із вказівкою номерів сторінок.

Основна частина (текст). Програма практикуму складається із двох частин: перша – загальна для всіх студентів, друга – індивідуальна для кожного студента, яка видається йому викладачем – керівником практикуму.

В основній частині відображається опрацьована та проаналізована інформація, яка розділена на теми згідно зі змістом. Необхідно чітко й логічно розкрити зміст тем, уникати загальних фраз, тавтології, викривлення фактів. Текст звіту з практикуму повинен бути поданий у відредагованому вигляді. Мова – державна.

Список використаних джерел повинен включати перелік підручників, наукових посібників, нормативно-правових документів, які використані при підготовці звіту (Додаток Б).

Обсяг звіту практикуму не повинен перевищувати 20-25 сторінок. Звіт має бути написаний студентом власноручно або надрукований на комп'ютері на стандартних аркушах паперу формату А4 (210x297 мм).

Звіт про проходження практикуму виконується українською мовою на стандартних аркушах формату А4. При наборі використовують шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5. Абзацний відступ – 1,25 см.

Краї варто залишати з чотирьох сторін аркуша: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм.

Нумерація сторінок звіту повинна бути наскрізною, перша сторінка – титульний лист, на ньому номер сторінки не вказується.

Якщо у звіті є рисунки та таблиці на окремих сторінках, то їх необхідно включити в наскрізну нумерацію. Усі ілюстрації звіту, крім таблиць, позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно арабськими цифрами в межах розділу. Наприклад: «Рис.1.2. Класифікація будівель за призначенням». Підписи виконуються під ілюстрацією.

Таблиці мають бути уніфіковані за формою, а цифрова інформація – вірогідною. Кожна таблиця має тематичний заголовок, що відбиває її зміст. Таблиці нумеруються аналогічно нумерації рисунків. Заголовок таблиці починається з великої літери та розміщується нижче слова «Таблиця», що пишеться курсивом у правому верхньому куті таблиці.

Звіт про проходження практикуму підписується керівником закладу освіти та завіряється печаткою.

У разі позитивної оцінки звіту керівником практикуму студент захищає практикум перед комісією. Під час захисту студент презентує індивідуальне завдання у форматі Microsoft Power Point, проявляє глибокі знання теоретичного матеріалу, уміння щодо обробки та аналізу великого обсягу інформації.

Після захисту звітів студентами керівник практикуму від закладу фахової передвищої освіти пише узагальнений звіт про проходження практикуму студентами. У звіті зазначаються особливості проходження практикуму, загальні й індивідуальні побажання студентів, власні пропозиції щодо покращення організації практикуму. Цей звіт разом із пропозиціями та побажаннями обговорюється на засіданні циклової комісії.

Захищені звіти студентів і супровідна документація до них здаються в архів.

6. ПОЛІТИКА КУРСУ І АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Прикінцеве оформлення практикуму відбувається наприкінці практикуму, для чого виділяється 2-3 дні.

Вважаються тими, хто виконав навчальний річний план і переводяться на наступний курс, студенти, які:

- виконали програму практикуму;
- отримали позитивний відгук керівника практикуму;
- оформили звіт та виконали індивідуальне завдання відповідно до вимог;
- захистили звіт із практикуму протягом встановленого терміну.

Результати захисту оцінюються за системою, яка запропонована закладом фахової передвищої освіти, і заносяться до індивідуального навчального плану в день захисту.

При оцінюванні враховуються наступні види та елементи робіт:

- зміст та оформлення звіту;
- зміст та оформлення щоденника;
- індивідуальне завдання.

Кількість балів знімається за порушення таких вимог:

- невідповідне оформлення (поля, шрифт та інтервал не відповідають встановленим вимогам; відсутня або неправильна нумерація сторінок; неправильне оформлення графічного матеріалу, таблиць, рисунків тощо) – 5-15 балів;
- несвоєчасне подання звіту про проходження практикуму та індивідуального завдання студента – 5 балів;
- відсутня логічна послідовність і науковий стиль викладення матеріалу – 5-10 балів;

- виклад теоретичної частини не відповідає вимогам (відсутність глибини, всебічності, повноти викладення матеріалу, визначення дискусійних питань тощо) – 5-10 балів;

- неправильно оформлений список використаних джерел – 5 балів.

Студенти, які не виконали програму практикуму без поважної причини, чи ті, які отримали незадовільну оцінку, повторно направляються на практикум (під час студентських канікул) чи можуть бути відраховані з Фахового коледжу як такі, що мають академічну заборгованість.

Якість освітнього процесу забезпечується за допомогою дотримання принципів академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження практикуму;
- відрахування із закладу освіти.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Ксюковський В.Л. Основи будівельної справи: навчальний посібник К. Аграрна освіта, 2008. 699 с.
2. Пащенко Т.М. Будівельне матеріалознавство: навчальний посібник К. Аграрна освіта, 2009. 434 с.
3. Подтележнікова І.В., Герасименко О.С. Вступ до будівельної справи: навч. посібник. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 159 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/5449/1/Навчальний%20посібник.pdf> (дата звернення: 01 серпня 2022 р.).

Додаткова

1. Кривенко В.П. Будівельні матеріали. К. Вища школа, 1993.
2. Світла З.І., Гасан Ю.Г., Пащенко Т.М. Будівельне матеріалознавство. НМЦ, 1998.
3. ДСТУ на будівельні матеріали, вироби, конструкції.
4. ДБН В.2.6-14-97 Покриття будинків і споруд. Т. 1, 2, 3. Державний комітет України в справах містобудування і архітектури.
5. ДБН В.2.2.-9-99 Громадські будинки і споруди. Основні положення.
6. ДБН Г.1.4-95 Правила перевезення, складування та зберігання матеріалів, виробів, конструкцій в будівництві.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

**ЗВІТ
про проходження практикуму
«Вступ у спеціальність»**

студента (ки) _____,
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти)

група _____,
спеціальність _____,
(шифр і назва спеціальності)

Керівник практикуму _____

(Прізвище, ім'я, по батькові викладача, посада)

Оцінювання практикуму

Кількість балів ____ (за національною шкалою)

Кількість балів за шкалою ECTS _____

Члени комісії:

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« ____ » _____ 2023 р.

м. Івано-Франківськ–2023

ДОДАТОК Б

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ**

(згідно з ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40))

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андріяш В. Державна етнополітика України в умовах глобалізації. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 328 с. 2. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України : навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Алерта, 2012. 216 с. 3. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів : Тріада плюс, 2004. 392 с. 4. Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті-1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 3. Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України : монографія. Харків : Еспада, 2004. 192 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження : монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків : Право, 2011. 312 с. 2. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с. 3. Zhovinsky E.Ya., Kryuchenko N.O., Paparyha P.S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прилипко С. М., Ярошенко О. М., Мороз С. В., Малиновська К. А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження : монографія. Харків : Юрайт, 2013. 288 с. 2. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 3. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с. 4. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R. G. Hubbard et. al. New York, NY : Columbia University Press, 2010. 256 p.
Автор(и) та редактор(и) /упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Грошевий Ю. М. Вибрані праці / упоряд.: О. В. Капліна, В. І. Маринів. Харків : Право, 2011. 656 с. 3. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій

	магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с. 2. Експлуатація і технічне обслуговування газорозподільчих станцій магістральних газопроводів / заг. ред. А. А. Руднік. Київ, 2003. 370 с. 3. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В. П. Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Генеза, 2004. 736 с. 4. Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с. 5. Twenty-four hours a day. Miami, FL : BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія історії України : у 10 т. / ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т історії України. Київ : Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с. 2. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ : Ін Юре, 2007. Кн. 1 : Теоретичні засади та історія української кримінології. 424 с. 3. Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології : вибр. твори. Київ : Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.
Частина видання	
Книги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169. 2. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 3. Наумов М. С. Напрями впливу інтелектуалізації економіки на розвиток ринкових відносин в Україні. <i>Трансформаційні процеси в суспільстві в умовах інформаційної економіки</i> : монографія / В. П. Решетило, М. С. Наумов, Ю. В. Федотова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2014. С. 213–241. 4. Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науковопопулярних журналів.

	<i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Статті із продовжуваних та періодичних видань	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кобильник В. Порівняльний метод як основа політологічного дослідження. <i>Збірник наукових праць «Політологічні студії»</i>. 2011. № 2. С. 54–65. 2. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 3. Загірняк М., Костенко А. Про користування можливостями міжнародної бази даних Scopus. <i>Вища школа</i>. 2017. № 5–6. С. 48–55. 4. Кармазіна М., Могилевець О. Становлення і розвиток порівняльної методології в політичних дослідженнях. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. № 5. С. 3–17. 5. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 6. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20–26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 7. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108. 8. Dalton R.J. Comparative politics of the industrial democracies: from the Golden Age to island hopping. <i>Political Science</i>. 1991. № 2. P. 15–43.
Інші видання	
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 6. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів

	<p>громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк.1–7.</p>
Патенти	<p>1. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p> <p>2. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл.12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. Культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні покажчики	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. За вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія; ч. 10).</p> <p>3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p>

	<p>2. Мар'їна О. Контент-стратегія бібліотек у цифровому середовищі <i>Бібліотечний вісник</i>. 2016. № 4. С. 8–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_4_4 (дата звернення: 26.09.2017).</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua/ (дата звернення: 12.10.2017).</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>2. Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 Харків, 2010. 36 с.</p> <p>3. Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Євдоченко О.О. Європейське бізнес-середовище в розвитку міжнародної економічної діяльності : дис... канд. екон. наук : 08.05.01 / Київський національний економічний ун-т. Київ, 2005. 235 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p> <p>4. Bryant B. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.</p>